

Likumprojekta „Grozījums Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā” anotācija

I. Kādēļ normatīvais akts ir vajadzīgs	
1. Atsauce uz Deklarāciju par Ministru kabineta iecerēto darbību, politikas plānošanas dokumentu un citiem dokumentiem, kuros dots uzdevums izstrādāt normatīvā akta projektu	Ar Ministru kabineta 2009.gada 24.septembra rīkojumu Nr.654 „Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmu 2009.-2013.gadam” apstiprinātās programmas 22.punkts.
2. Pašreizējās situācijas raksturojums	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - kodekss) 277.pants nosaka institūciju (amatpersonu), kas izskata administratīvo pārkāpumu lietas, tiesības atsevišķu administratīvo pārkāpumu lietu kategorijās paziņot sabiedrībai par uzliktajiem administratīvajiem sodiem. No minētā panta regulējuma izriet, ka sabiedrība tiek informēta par institūciju (amatpersonu) pieņemtajiem lēmumiem un uzliktajiem sodiem par administratīvajiem pārkāpumiem, kas saistīti ar sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanu, vides, kā arī personu tiesību un brīvību aizsardzību. Par kodeksa 166.²⁷ -166.³³ pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu pie atbildības saucamas valsts amatpersonas, kuras kā valsts varas pārstāvji un publiskas personas, ir izdarījušas pārkāpumu korupcijas novēršanas jomā, kas saistīts ar amatpersonu prettiesisku rīcību vai bezdarbību publisko tiesību sfērā. Demokrātiskā sabiedrībā valsts varas pārstāvji tiek pakļauti pastāvīgai sabiedrības kontrolei un jebkurai valsts amatpersonai ir pienākumus nodrošināt savu darbību sabiedrības interesēs, ievērojot normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteiktos ierobežojumus, aizliegumus un pienākumus, tādējādi, radot sabiedrības uzticību valsts amatpersonu

darbībai.

Minētais izriet no likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 2.pantā noteiktā mērķa - nodrošināt valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras valsts amatpersonas, tās radnieku vai darījuma partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētību uz valsts amatpersonas darbību, veicināt valsts amatpersonu darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai.

Vienlaikus atzīmējams, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk-Birojs), pamatojoties uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 7.panta pirmās daļas 13.punktu, kopš 2007.gada Biroja mājas lapā ievieto informāciju par Biroja pieņemtajiem lēmumiem administratīvo pārkāpumu lietās, aprakstot valsts amatpersonu pieļauto pārkāpumu būtību un piemēroto sodu, taču, ievērojot Fizisko personu datu aizsardzības likuma prasības, netiek publiskota informācija, kas ļautu identificēt konkrēto valsts amatpersonu.

Biroja šobrīd esošā prakse liecina, ka sabiedrība no masu informācijas līdzekļu (preses, TV, interneta portāli, radio, u.c.) sniegtās informācijas uzzina tikai par atsevišķu valsts amatpersonu izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem. Masu informācijas līdzekļi par valsts amatpersonām uzliktajiem sodiem uzzina informāciju tikai gadījumos, kad amatpersona tiesā pārsūdz lēmumu administratīvo pārkāpumu lietā vai arī tad, kad informāciju publisko attiecīgajā administratīvajā procesā iesaistītās personas. Līdz ar to, secināms, ka nav nodrošināta vienlīdzība, jo netiek sniegta informācija par visām valsts amatpersonām, kuras sauktas pie administratīvās atbildības, bet gan tikai atsevišķām, masu informācijas līdzekļu interesi izraisījušām amatpersonām. Turklāt pastāv risks, ka informācija, kas iegūta ne no institūcijām (amatpersonām), kas

	izskatījušas administratīvo pārkāpumu lietu, tiek publiskota neprecīzi, tādējādi apdraudot sabiedrības intereses saņemt patiesu informāciju un iespējams, nodarot kaitējumu arī valsts amatpersonai, par kuru tā tiek publiskota. Ņemot vērā minēto, lai nodrošinātu valsts amatpersonas darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, nepieciešams kompetentajām institūcijām (amatpersonām) piešķirt tiesības informēt sabiedrību par valsts amatpersonu, atklājot personas datus, izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem korupcijas novēršanas jomā.
3. Normatīvā akta projekta būtība	Likumprojekts paredz institūciju (amatpersonu), kas izskata šā kodeksa 166.²⁷ -166.³³ pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu lietas, tiesības par pārkāpēju un viņam uzlikto sodu paziņot sabiedrībai, kā arī pārkāpēja darbavietai. Valsts amatpersonas darbība publisko tiesību jomā, veicot ar amata pienākumiem saistītas darbības, ir pakļautas sabiedrības uzmanībai un kontrolei, tādējādi sabiedrībai ir dodama priekšroka un par objektīvi nozīmīgākām ir atzīstamas sabiedrības tiesības iegūt informāciju par valsts amatpersonu rīcību salīdzinājumā ar attiecīgo valsts amatpersonu Latvijas Republikas Satversmes 96.pantā ietvertajām tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību. Šāda atziņa, līdzīgā gadījumā, kas saistīts ar informācijas iegūšanu par valsts amatpersonu darbību, ir izdarīta arī Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2005.gada 16.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-162, 11.punktā (<i>skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumi un lēmumi 2005.- Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 658.lpp.</i>).
4. Cita informācija	Nav

II. Kāda var būt normatīvā akta ietekme uz sabiedrības un tautsaimniecības attīstību

1. Vispārēja ietekme uz sabiedrības un tautsaimniecības pārmaiņām

Likumprojekts vispārīgi ietekmēs sabiedrību, proti, nodrošinot publisku pieejamību informācijai par valsts amatpersonu izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem korupcijas novēršanas jomā, atklājot tās personas datus, sabiedrībai būtu iespēja novērtēt attiecīgās amatpersonas rīcību, kā arī šādas informācijas pieejamība veicinās sabiedrības līdzdalību citu administratīvo pārkāpumu, kas saistīta ar korupcijas novēršanas jomu, atklāšanā.

II sadaļas 2. un 3.punkts, kā arī 6.punkts – projekts šīs jomas neskar.

4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un administratīvo slogu fiziskām personām

Ikvienai personai būs pieejama informācija par valsts amatpersonu izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem korupcijas novēršanas jomā. Administratīvais slogs fiziskām personām nepieaugs.

5. Sociālā ietekme:
5.1. sociālās situācijas izmaiņas;
5.2. nodarbinātība

Atklātība un informācijas pieejamība sabiedrībai par valsts amatpersonu izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem korupcijas novēršanas jomā

	veicinās sabiedrības uzticību valsts amatpersonu darbībai kopumā, uzlabos sadarbību ar sabiedrību, lai atklātu valsts amatpersonu darbībā arī citus iespējamus likumpārkāpumus.
7. Cita ietekme	NAV
III. sadaļa –projekts šīs jomas neskar	
VI. Kāda var būt normatīvā akta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu	
1. Kādi normatīvie akti (likumi un Ministru kabineta noteikumi) papildus jāizdod un vai ir sagatavoti to projekti, to būtība, kā arī ministrija, kura ir atbildīga par tā sagatavošanu. Par Ministru kabineta noteikumiem (arī tiem, kuru izdošana ir paredzēta izstrādātajā likumprojektā) - norāda to izdošanas mērķi un galvenos satura punktus, kā arī termiņu, kādā paredzēts šos noteikumus izstrādāt	Birojs sagatavojis likumprojektu „Grozījums likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, papildinot likuma V nodaļu ar normu, kas paredz publisku pieejamību informācijai par valsts amatpersonu darbībā konstatēto likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” pārkāpumu.
2. Cita informācija	Nav
V. – VI. sadaļa –projekts šīs jomas neskar	
VII. Kā tiks nodrošināta normatīvā akta izpilde	
1. Kā tiks nodrošināta normatīvā akta izpilde no valsts un pašvaldību puses – vai tiek radītas jaunas valsts institūcijas vai paplašinātas esošo institūciju funkcijas	Jaunas valsts institūcijas netiek radītas, kā arī netiek paplašinātas esošo institūciju funkcijas. Projekta normu izpildi nodrošinās Birojs.

2. Kā sabiedrība tiks informēta par normatīvā akta ieviešanu	Likums pēc tā pieņemšanas tiks publicēts oficiālajos laikrakstos “Latvijas Vēstnesis” un “Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs”, ievietots Normatīvo aktu informācijas sistēmā (NAIS), kā arī tiks publicēts portālā www.likumi.lv.
3. Kā indivīds var aizstāvēt savas tiesības, ja normatīvais akts viņu ierobežo	Indivīds var aizstāvēt savas tiesības Administratīvā procesa likumā, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā paredzētajā kārtībā, tas ir, Biroja administratīvos aktus un faktisko rīcību persona var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā.
4. Cita informācija	Nav